

ΚΡΗΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Η ΓΕΡΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗ
ΡΕΘΥΜΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΛΑΘΟΤΑΜΟΥ

Πρωτ. 190
Αριθ. Δικ. 141

Πρός τους αιδεσιμωτάτους πρεσβυτέρους της καθ' ημάς Γεράς Επισκοπής Ρεθύμνης και Αγλαοποτάμου και τους οσιωτάτους επιστάτας και ηγουμένους και τας Γερας αδελφότητας των καθ' ημάς Γερών Μονών.

Σας αποπέλλομεν ό μού με την εγκύκλιον ταύτην και προκήρυξιν του Ύψηλοτάτου Βασιλευπάδου ημερώνος ημών Γεωργίου, και παραγγέλλομεν να επί τρεις Κυριακάς αναγνώσκητε αυτήν εις την Εκκλησίαν ύστερον από την ανάγνωσιν του Ίεροϋ Εϋαγγελίου. Και όχι μόνον τούτο, αλλά και να δώσητε εις τον λαόν να έννοση ότι διά της απογραφής την όποιαν διατάσσει ό Ηγεμών μας και ή Κυβέρνησις του, θά φανή ή αληθινή κατάστασις του τόπου μας.

Και ότι επομένως ό κάθε Χριστιανός χρεός έχει να υπηρέτησιν την πατρίδα του, γράφον ακριβώς και αληθώς, ό,τι τό κάθε Δελτίον απαιτεί να γράψη. Σας επιστώμεν δε ίδίως την προσοχήν σας εις την καταγραφήν του ακριβοϋς και αληθινού αριθμού των μελών κάθε οικογενείας Σας. Ως Γερεϊς είξευρετέ καλά πόσον ψυχομέτρη έχει κάθε οικογένεια της ένορίας σας, ήμπορείτε λοιπόν να βεβαιώσητε την αληθειαν του κάθε Δελτίου, και να διορθώσητε τό λάθος, όπου θά εύρεθι τοιούτον. Και διά να εύκολυνθήτε εις την εργασία αυτήν, σας παραγγέλλομεν να καθίσητε, άμα λάβητε την εγκύκλιον αυτήν, να κάμητε ό καθένας από σας, ένα κατάλογον των ένοριτών σας με τό ψυχομέτρη κάθε οικογενείας. — Ό κατάλογοσ αυτόσ θά γείνη με ύπομονήν, και θά είνε ακριβής, και με αυτόν τον κατάλογον θά εύρίσκητε και τά λάθη των δελτίων. — Τους καταλόγους αυτούσ, ποϋ θά κάμητε μόνοι σας και με την ανάπαυσιν σας, θέλομεν άμα τελειώση ή απογραφή να μάς τους στείλητε εις την Έπισκοπήν. — Πρόσ τούτοισ σας παραγγέλλομεν, τρεις ή τέσσαρισ ημέρας πριν της απογραφής να πάτε εις όλα τά σπήια της ένορίας σας και να δώσητε εις τους χριστιανούς να έννοήσωσιν, ότι είνε μέγα συμφέρον του τόπου να γράψωσιν την αληθειαν, και ότι ή απογραφή των κατοίκων κάθε Πολιτείας πολιτισμένησ, γίνεταί τακτικά κάθε λίγους χρόνους, διά να βλέπωσιν εάν πληθύνωσιν ή όλιγοστεύωσιν οι κάτοικοι, και να φροντίξη κατόπιν ή Πολιτεία να εύρίσκη τή αιτίαν, διά την όποιαν όλιγοστεύωσιν οι άνθρωποι, και να διορθώη τό κακόν ή εάν πληθύνωσιν να εύρίσκη τά αίτια ό,τι περισσώτεροι αυτίσ θά μπορούσιν να ζήσωσιν εις τό κράτος της. — Πρέπει δε να είξευρητε ότι και ή Αυτού Βασιλική Ύψηλοτής ό αγαπητένοσ μας ηγεμών και ή κυβερνήσις του, από σας τους Γερεϊσ ελπίζουσ περισσότερο την επιτυχία.

Γερεϊσ ελπίζουσ περισσότερο την επιτυχία της απογραφής, θέλομεν λοιπόν να εργασήτε με την καρδίαν σας σύμφωνα με τας όδηγιάσ τας όποιασ σας δίδομεν, και όταν σας καλέσση ό Δήμαρχοσ να φανήτε προσεκτικοί και άξιοι εις την εργασία αυτήν, ή όποια θά σας δοθι. — Ελπίζομεν ότι οι Γερεϊσ της επαρχιάσ ημών θα φανώσιν άξιοι της αγάπης και εμπιστοσύνης ημών, και των ελπίδων του Ύψηλοτάτου Ηγεμόνοσ ημών και της Κυβερνήσεωσ του.

Και με την εύκαιριαν αυτήν επειδή δεν μάς είνε εύκολον συχνά να εκδίδομεν εγκύκλιουσ, λαμβάνομεν άφορμήν να σας συστήσωμεν μερικά άκόμη πράγματα, και σας παρακαλώμεν να προσέζητε εις τά γραφόμενα ημών και κάμητε ό,τι σας γράφομεν.

Είχαμεν μεγάλην επιθυμίαν εάν ήτο δυνατόν να μαζευθήτε εις ένα μέρος όλοι οι Γερεϊσ και ακούσητε από τό στόμα μου μερικά πράγματα τά όποια πρέπει να είξευρητε, διά να εκτελήτε με επιτυχία τό μέγα έργον τό όποιον πρώτον ό Ιησοϋσ Χριστόσ διά της Εκκλησίας, και δεύτερον ή πατρίς μας σας έχει εμπιστευθή. Την σύναξιν αυτήν θά κάμωμεν εάν θέλη ό άγιοσ Θεόσ, ύστερον από όλίγον καιρόν. — Άλλά διά να ήμεθα καθώσ πρέπει έτοιμασμένοι εις τας όδηγιάσ, τας όποιασ θά σας δώσωμεν, θέλομεν να είξευρωμεν εύκαιροσ ποία ει-

νε ή ψυχική κατάστασις των Χριστιανών καθέ ένορίας. — Θέλομεν λοιπόν ό καθέσ από σας να μάς γράψη, όπωσ είξευρει, άπλά, άσ είνε και κακογραμμένα, φάνει να ήνε με χέρι του καθένόσ γραμμένα απαρτήθεισ εις τά έξής ερωτήματα. —

Πρώτον. — Να μάς γράψητε. Ποία είνε ή αγάπη των Χριστιανών σας εις τά θρησκευτικά των χρέη. — Εάν έρχονται εις την Εκκλησίαν. — Ποιοι έρχονται περισσότερο, άνδρες ή γυναίκες; — Πόσασ φοράσ τό έτος μεταλαμβάνουσιν, άν μεταλαμβάνουσ όλοι ή μέρος μόνον. — Ποια άμαρτία είνε ένειναι, τας όποιασ συχνώτερα κάμνουσ οι Χριστιανοί εις την ένορίαν σας; — Εάν υπάρχουν παράνομοι, πόσοι και ποιοι είνε, και τί συγγένια έχουν ποϋ έμποδίζει τον γάμον. Ποια γεννήθεισ παιδιών γίνονται επάνω κάτω καθέ χρόνοσ εις την ένορίαν του καθένόσ, και εάν τά παιδιά φροντίζουσ διά τους γέροντασ γονείσ των.

Δεύτερον. — Επειδή έχομεν σκοπόν να προσηλυτισώμεν να διορθώσωμεν πολλάσ κακιάσ με ένα τρόπον αδελφώσεωσ των Χριστιανών, και συνενώσεωσ αυτών εις εταιρείασ, οι όποιοι να έχουν σκοπόν να κάμνουσ ένεινους οι όποιοι αποφεύγουσ να έμβουσ εις την εταιρείαν να άπυρξούμεν με κάθε τρόπον την κάθε άμαρτίαν, εις την όποιαν είνε συνεισμένοι, θέλομεν να μάς γράψητε εάν ήνε εύκολον τό πράγμα εις την ένορίαν σας, και εάν θά εύρεθώσιν Χριστιανοί, όλίγοι ή πολλοί άδιάφοροσ, να κάμωσ την καλήν αρχήν αυτήν — παραδείγματοσ χάριν — Η βλασφημία είνε μία κακή συνήθεια ή όποια έχει κυριεύση τον κόσμο. — Μπορούμεν να την πολυηλωτήσωμεν, και να την παύσωμεν, εάν κατορθώσωμεν να πείσωμεν δύο ή τρεις Χριστιανούς να συμφέωσιν και να αποφασίσωσιν να παύσωσιν την βλασφημίαν, και όταν ακούσωσ άλλουσ να βλασφημούσιν να προσπαθώσιν να τους κάμνουσ και αυτούσ αδελφούσ εις την αποφασίαν των, και να τους κάμνουσ και αυτούσ συντρόφουσ της εταιρείασ των. — Με τέτοιον τρόπον θά μπορούσωμεν, με τον καιρόν πολλάσ κακιάσ να διορθώσωμεν, θέλομεν λοιπόν να είξευρωμεν εάν θά μπορούσητε να μάς βοηθήσητε εις τό έργον αυτό.

Τρίτον. — Θέλομεν να είξευρωμεν ποιοι από τους Γερεϊσ είνε πνευματικοί, και ποία ηλικία έχουν και εις ποία χωρία εξομολογοϋσιν. Αυτοί να μάς γράψωσιν, και πώσ κάμνουσ οι Χριστιανοί της περιφερείασ των την εξομολόγησιν των, εάν εξομολογώνται με ευθέειαν και φόβον Θεού, εάν εξομολογώνται ένα ένα των άμαρτήμα, με όλην των την αληθειαν, ή εάν λέγουσ μόνον ότι είνε άμαρτωλοί, χωρίσ να λέγουσ και τί είδη άμαρτίας κάμνουσ. — Θέλομεν να είξευρωμεν άνήμη και τί είδουσ έπιτήμια και κανόνασ δίδουσ οι πνευματικοί εις τουσ Χριστιανούσ. — Πρόσ τούτοισ θέλομεν να μάς γράψη ό καθέ Γερεϊσ πόσην ηλικίαν έχει, ποτε δηλαδή γεννήθηκε, ποτε έγινεσ Γερεϊσ, εάν ήνε πνευματικός, ποτε έγινεσ πνευματικός και εάν ζή ή έκοιμήθη ή πρεσβυτέρη του. —

Τέταρτον. — Εάν έχη ό Γερεϊσ δύο ή τρία ή περισσότερα χωρία εις την ένορίαν του να μάς γράψη πόσην ώρα απέχει τό κάθε χωρίον από την κατοικίαν του Γερεϊωσ. —

Πέμπτον. — Επειδή εξ όσων είδομεν κατά την μικριν περιοδείαν την όποιαν εκάμωμεν, πολλά χωρία δεν έχουν άγια διακοπήσ ό,τι επισήμουσ ημέρασ, σας κάμνομεν γνωστόν ότι έφέραμεν από την Ρωσσία εις την Αργυρούπολιν ποτήριον, διακάριον, λόγγην, λαβίδα, άσπερίκιον ζέον, δύο μικρά διακάρια, όλα χρυσωμένα ώραία, με μόνον όκτώ μετζίτια όστε να φροντίσητε άμέτωσ όσαι ένορίασ δεν έχουν ποτήρια να μάς στείλητε τά όκτώ μετζίτια και ύστερον από ένα μήνα θά έχητε τά ώραία αυτά χρυσωμένα άγια σκεϋή. —

Έκτον. — Επειδή μαθήνομεν ότι τινεσ διακτικοί υπάλληλοι, από άγνοιασ βεβαίωσ, όρμίζουσ πολλούσ Γερεϊσ επί του Ίεροϋ Εϋαγγελίου

σας είδοποιώμεν ότι τούτο δεν πρέπει να γίνηται, και να μη δεχθή κανείσ από σας να όρμισθή επί του άγιου Εϋαγγελίου, αλλά μόνον εν της Ιερικτικής του συνειδήσεωσ. — Εάν δε ό διακτικησ έπιμείνη, σας θά άφήσθη, και θά καταστήσητε τό πράγμα γνωστόν εις ημάσ διά να ενεργήσωμεν τά δέοντα. — Κατ' ούδένα λόγον δεν πρέπει να όρμισθήτε επί του Ίεροϋ Εϋαγγελίου, όστι θά τιμωρηθήτε εκκλησιαστικώσ.

Λοιπόν, άδελφοί και συμπρεσβυτέροι μου εν Κυρίω, μελετήσατε καθώσ την εγκύκλιον αυτήν, εργασήτε να ή απογραφή των Χριστιανών γείνη ακριβή; και αληθήσ, δώσατε εις ημάσ τας πληροφορίασ τας όποιασ σας ζητούμεν, εις κάθε ερώτημα και την άπαντητήν των.

Εύχομαι να ήθηε καλά διά να συναντηθώμεν ταχέωσ, και αισθανθώμεν την χαράν, την όποιαν αισθάνονται άδελφοί αγαπητένοι όταν συναντώνται. Τότε και ή ψυχή ημών θά εύφρανθή, και θά αναπαυθώμεν δίδοντεσ εις ημάσ όδηγιάσ και συμβουλιάσ, σύμφωνα με τας όποιασ θά καλλιερ ήθη ύμωσ ό πνευματικώσ άγγέλοσ του Κυρίου.

Λαμβάνοντεσ άφορμήν από την γενομένην σήμεραν δολοφονίαν, σας εξορκίζομεν εις ό,τι έχετε Ίερόν, εις την αγάπην της πατρίδοσ μας, να προσπαθήσητε με κάθε σας δύναμιν, με όλον τον πόνον της καρδιάσ σας, να πείσητε τουσ Χριστιανούσ, ότι δεν ύπάρχει μεγαλύτερον συμφέρον εις την πατρίδα μας, παρά να αποδειχθή εις τον κόσμο ότι Χριστιανοί και Τούρκοι μπορούσιν να ζήσωσ μαζί, όταν έχουν Κυβερνησιν καλήν, πατρικήν, πολιτισμένην.

Προσπαθήσατε να διδάξητε τουσ ανθρώπουσ ότι μόνον ό λαόσ, ό όποιοσ σέβεται ό εις του άλλου την ζωήν, και την περιουσίαν μόνον ό λαόσ αυτόσ είνε άξιοσ να ήνε έλευθεροσ και να διοικηται μόνουσ του.

Προσπαθήσατε να πείσητε τουσ ανθρώπουσ, κάθε ημέραν διδάσκοντεσ τουσ άτακτοτέρουσ, ότι είνε ό μεγαλύτεροσ προδότησ της πατρίδοσ του, είνε δολοφόνουσ της πατρίδοσ του, της τιμής της, της ελευθερίας της ό άνθρωποσ ένειννοσ, ό όποιοσ σηκώνει την χείρα του σήμεραν, κατά του συμπατριώτου του, άδιάφορον άν ήνε ούτωσ μωαμεθανόσ ή Χριστιανόσ. — Γερεϊσ άδελφοί, έχομεν μέγα καθήκον όλοι μάς να προσπαθώμεν να φανώμεν και εις τον κόσμο άξιοι της ελευθερίας μας, και εις τουσ στρατισθέντασ πατέρασ μας άξιοι απόγονοι των.

Γερεϊσ του Αγίου Θεού, του Κυρίου ημών Ιησοϋ Χριστού, και συνεργάται μου και συμβουλοί μου εις τό έργον της εξημερώσεωσ και ήθικησ ποιήσεωσ των ψυχών, οι όποιοι έχουσιν εμπιστευθή εις ημάσ υπό του Θεού, διδάσκητε τουσ ανθρώπουσ να αποφεύγωσιν τας άδικιάσ κατά των μωαμεθανών ίδίωσ, όστι πάσα άδικία κατ' αυτών, είνε άδικία κατά της τιμής της πατρίδοσ μας, και βλασφημία κατά του άγιου όνόματοσ του Θεού της αγάπης, τον όποιον λατρεύομεν.

Προσπαθήσατε να δώσητε να έννοήσωσιν ότι έχουσ χρεόσ άπαραίτητον, έχουσ καθήκον ενόπιον Θεού και ανθρώπων, να υποστηρίξωσιν τό έργον της Δικαιοσύνησ της πατρίδοσ των, και ότι όφείλουσ, ως άνθρωποι τίμιοι να παραδίδουσ τουσ κακούργουσ ανθρώπουσ εις την δικαιοσύνην όχι μόνον όταν τουσ ζητή, αλλά και όταν δεν τουσ ζητή χρεωστοϋσ μόνου των να καταγγέλλωσιν εις τά Δικαστήρια τουσ κακούργουσ, οι όποιοι κάμνουσ τό έγκλημα. Διότι τό έγκλημα αυτό είνε δολοφονία της τιμητένοσ μας πατρίδοσ, ή όποια εν μόνον πράγμα ζητεί τώρα από τά τέκνα της, να ζούσ εν ειρήνι, να καλλιερξούσ την γην, να εξακολουθούσ τά έργα των και να γίνωσιν ούτωσ άξιοι της αγάπης και αφοσιώσεωσ του Ηγεμόνοσ μας, και της εύλογιάσ του Θεού της ειρήνησ και της αγάπης, του όποιου ή θεία χάρισ εύχομαι να είνε πάντοτε με ημάσ και με τουσ Χριστιανούσ όλουσ.

Εν Ρεθύμνη τη 8 Μαΐου 1900.

Υμέτεροσ εύχέτησ
πατήρ εν Πνεύματι και αδελφοσ εν Χριστώ

† Ο Ρεθύμνης και Αγλαοποτάμου

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ

